
Samrådsredogörelse

Vattentjänstplan för Danderyds kommun med tillhörande kunskapsunderlag

---

SÅ HÄR HAR REMISSHANTERINGEN BEDRIVITS

REMISS

Kommunstyrelsen beslutade den 22 april 2024 (§ 72) att skicka ut vattentjänstplan för Danderyds kommun med tillhörande kunskapsunderlag på samråd under perioden 30 april till och med 15 augusti 2024.

Handlingarna skickades ut via e-post enligt upprättad sändlista. Under samrådstiden fanns det möjlighet att ta del av handlingar via kommunens hemsida. Förslaget ställdes också ut vid Kontaktcenter Danderyd i Mörby centrum. Alla som lever, bor och verkar i Danderyd har välkomnats att lämna förbättringsförslag och synpunkter på samrådsförslaget.

STÄLLNINGSTAGANDE

Enligt en komplettering i lag (2006:412) om allmänna vattentjänster ska det för varje kommun finnas en aktuell vattentjänstplan från och med 2023. Syftet med vattentjänstplanen är att visa kommunens långsiktiga planering för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster. Med vattentjänster menas dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Vattentjänstplanen innehåller även en redogörelse för hur den allmänna VA-anläggningen påverkas av skyfall och vilka åtgärder som behöver utföras för att skydda anläggningen vid skyfall. Vattentjänstplanen med tillhörande kunskapsunderlag ersätter vid antagande VA-planen antagen av kommunfullmäktige 30 maj 2022 (§ 92).

Vattentjänstplan med tillhörande kunskapsunderlag är kommunens plan för att upprätthålla och bibehålla allmänna vattentjänster. Med vattentjänster menas hantering av dricksvatten, spillvatten och dagvatten.

YTTRANDEN

Totalt har 11 yttranden lämnats in. Inkomna synpunkter redovisas, följt av samhällsutvecklingsförvaltningens kommentar.

Yttranden har kommit in från:

STATLIGA OCH REGIONALA ORGAN

Länsstyrelsen Stockholm
Region Stockholm
Region Stockholm genom Locum

KOMMUNALA ORGAN

Sollentuna kommun
Solna Stad
Täby kommun (yttrande på tjänstepersonsnivå)
Käppala
Kommunalförbundet Norrvatten

NÄMNDER OCH BOLAG

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
Tekniska nämnden

ORGANISATIONER OCH INTRESSEFÖRENINGAR

Danderyds Villaägarförening

LÄSANVISNING

Inkomna synpunkter är sammanställda nedan. I första kolumnen framgår vem som lämnat synpunkter och i den andra finns sammanfattning av inlämnat yttrande. Efter varje yttrande lämnas kommentarer på inkomna synpunkter "Svar Danderyds kommun". Kommentarer är skrivna *kursivt*. Namn som framkommit i yttrandena har tagits bort i sammanställningen och ersatts med "XX", medan titlar kvarstår.

STATLIGA OCH REGIONALA ORGAN	
Länsstyrelsen Stockholm	<p>Diarienummer: 23336–2024</p> <p>SAMRÅD OM FÖRSLAG TILL VATTENTJÄNSTPLAN FÖR DANDERYDS KOMMUN</p> <p><i>Er beteckning: KS 2023/0268</i></p> <p>SAMMANFATTNING</p> <p>Danderyds kommun (kommunen) gör bedömningen att vattentjänstplanen inte kommer ge upphov till betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen i Stockholms län (Länsstyrelsen) delar den bedömningen.</p>

SKYFALLS- OCH ÖVERSVÄMNINGSRISK

Länsstyrelsen ser positivt på innehållet i vattentjänstplanen som berör skyfallsrisk, höga havsnivåer/översvämningsrisk samt ras- och skredrisk.

DRICKSVATTEN

- Länsstyrelsen noterar att det inte finns några vattenskyddsområden inom Danderyds kommun.
- Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen arbetar med att ta fram en *nödvattenplan*, enligt åtgärd 7 i den regionala vattenförsörjningsplanen för Stockholms län, där kommunerna ska säkerställa en fungerande nödvattenplanering vilket även innefattar *nödvattenövningar*.
- Länsstyrelsen ser även positivt på att kommunen redogör för sitt samarbete med vattenproducenten Norrvatten, i fråga om *skydd av dricksvattentäkter* avseende bland annat ökande mängder kemiska ämnen, toxintillverkande cyanobakterier och bakterier från avloppsvatten.
- Länsstyrelsen ser även positivt på att kommunen arbetar med framtidssäkring och redundans avseende projektet Norrvattens framtida vattenproduktion, förstärkning av distributionsnätet och förstärkning av reservvattenkapaciteten i händelse av att ordinarie leveranserna av dricksvatten fallerar och därmed uppfyller mål 1 i den regionala vattenförsörjningsplanen för Stockholms län om reservvatten.

DAG- DRICKS- OCH SPILLVATTENSYSTEM

Länsstyrelsen ser positivt på sammanställningen som redovisas över åtgärder på dag-, dricks- och spillvattensystemen inom kommunen. Dock rekommenderar Länsstyrelsen att kommunen ytterligare kan utveckla kringtidplan för själva förnyelsearbetet då mycket inläckage sker på ledningsnäten.

DAGVATTEN OCH MILJÖKVALITETSNORMER

Länsstyrelsen noterar att enligt Vattenmyndigheternas kartunderlag [Digitala åtgärdsunderlag \(lansstyrelsen.se\)](https://www.lansstyrelsen.se/digitala-avgardsunderlag), har avrinningsområdena Stora och Lilla Värtan samt Edsviken stor åtgärdspotential gällande minskning av fosfor från dagvatten och därmed efterlevande av miljökvalitetsnormer.

Länsstyrelsen rekommenderar kommunen att i vattentjänstplanen konkretisera avseende rening av dagvatten i relation till miljökvalitetsnormer, främst

	<p>inom dessa områden då statusen för dessa vattenförekomster är måttlig till otillfredsställande.</p> <p>KONTAKTUPPGIFTER</p> <p><i>Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor på telefon 010-223 10 00 eller via e-post stockholm@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 23336–2024 i ämnesraden för e-post.</i></p> <p>DE SOM MEDVERKAT I BESLUTET</p> <p>Beslutet har fattats av chef för enheten för miljöskydd XX med miljöhandläggare XX som föredragande.</p> <p>Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.</p>
<p>Kommentar</p> <p>Länsstyrelsen Stockholm</p>	<p><i>Svar Danderyds kommun</i></p> <p><i>Övergripande kommentarer från Länsstyrelsen:</i></p> <p>Danderyds kommun (kommunen) gör bedömningen att vattentjänstplanen inte kommer ge upphov till betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen i Stockholms län (Länsstyrelsen) delar den bedömningen.</p> <p><i>Kommunen är positiv till att länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning angående bedömningen av betydande miljöpåverkan.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dricksvatten: Länsstyrelsen noterar att det inte finns några vattenskyddsområden inom Danderyds kommun. • Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen arbetar med att ta fram en <i>nödvattenplan</i>, enligt åtgärd 7 i den regionala vattenförsörjningsplanen för Stockholms län, där kommunerna ska säkerställa en fungerande nödvattenplanering vilket även innefattar <i>nödvattenövningar</i>. • Länsstyrelsen ser även positivt på att kommunen redogör för sitt samarbete med vattenproducenten Norrvatten, i fråga om <i>skydd av dricksvattentäkter</i> avseende bland annat ökande mängder kemiska ämnen, toxintillverkande cyanobakterier och bakterier från avloppsvatten. • Länsstyrelsen ser även positivt på att kommunen arbetar med framtidssäkring och redundans avseende projektet Norrvattens framtida vattenproduktion, förstärkning av distributionsnätet och förstärkning av

	<p>reservvattenkapaciteten i händelse av att ordinarie leveranserna av dricksvatten fallerar och därmed uppfyller mål 1 i den regionala vattenförsörjningsplanen för Stockholms län om reservvatten.</p> <p><i>Kommunen noterar de positiva kommentarerna kring kommunens arbete för att framtidssäkra dricksvattenförsörjningen. Nödvattenövningar hanteras även inom kommunens kontinuitetsplanering</i></p> <p>Dag- dricks- och spillvattensystem: Länsstyrelsen ser positivt på sammanställningen som redovisas över åtgärder på dag-, dricks- och spillvattensystemen inom kommunen. Dock rekommenderar Länsstyrelsen att kommunen ytterligare kan utveckla kring tidplan för själva förnyelsearbetet då mycket inläckage sker på ledningsnäten.</p> <p><i>VA-verksamheten har en 10-årig planeringshorisont när det gäller förnyelse av kommunala VA- ledningssträckor i kommunen. Det är många parametrar som spelar in i prioriteringsarbetet. Danderyds kommun är väl medveten om problemet med inläckage men vill samtidigt påpeka att det inte är klarlagt hur stor del av inläckage som sker i ledningsnät och hur stor del som beror på andra faktorer. Därför arbetar Danderyds kommun aktivt med identifiering av felkopplingar av dagvatten till spillvatten parallellt med ledningsförnyelse. Danderyds kommun är av uppfattningen att tidsplan och planering är tillfredställande. Synpunkten föranleder ingen ändring i dokumentet.</i></p> <p>Dagvatten och miljö kvalitetsnormer: Länsstyrelsen noterar att enligt Vattenmyndigheternas kartunderlag Digitala åtgärdsunderlag (lansstyrelsen.se), har avrinningsområdena Stora och Lilla Värtan samt Edsviken stor åtgärdspotential gällande minskning av fosfor från dagvatten och därmed efterlevande av miljö kvalitetsnormer. Länsstyrelsen rekommenderar kommunen att i vattentjänstplanen konkretisera avseende rening av dagvatten i relation till miljö kvalitetsnormer, främst inom dessa områden då statusen för dessa vattenförekomster är måttlig till otillfredsställande.</p> <p><i>Detta hanteras i kommunens Vattenplan där åtgärder återfinns. Även kommunens Dagvattenplan samt Riktlinjer för dagvatten innehåller förhållningssätt för att förbättra recipienternas vattenkvalitet. Ett förtydligande om detta införs i vattentjänstplanen.</i></p>
Region Stockholm genom Locum	YTTRANDE GÄLLANDE FÖRSLAG TILL VATTENTJÄNSTPLAN DANDERYDS KOMMUN, KS 2023/0268.

Region Stockholm, genom Locum AB, har beretts möjlighet att yttra sig över remiss – samråd om ny vattentjänstplan Danderyds kommun, KS 2023/0268 och vill framföra följande.

Bakgrund

Danderyds kommun har upprättat ett förslag till vattentjänstplan med tillhörande kunskapsunderlag. Syftet med vattentjänstplanen är att visa kommunens långsiktiga planering för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster. Med vattentjänster avses dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Vattentjänstplanen innehåller även en redogörelse för hur den allmänna VA-anläggningen påverkas av skyfall och vilka åtgärder som behöver utföras för att skydda anläggningen vid skyfall. Vattentjänstplanen tillsammans med kunskapsunderlag kommer att ersätta VA-planen, KS 2022/0181 antagen av kommunfullmäktige 30 maj 2022 § 92.

Hälso – och sjukvård

Genom ägardirektiv svarar Locum för såväl teknisk som ekonomisk förvaltning av regionens vårdfastigheter. Danderyds sjukhus är ett av de större akutsjukhusen i Sverige och norra Europas största förlossningssjukhus. Locum förvaltar cirka 250 000 kvadratmeter vårdfastigheter på sjukhusområdet.

Sjukhuset erbjuder en stor bredd av vård. Den största hyresgästen är Danderyds sjukhus AB som bedriver akutsjukvård, förlossningsvård och universitetssjukvård med utbildning och forskning kring våra vanligaste folksjukdomar. Några av de andra hyresgästerna är SLSO, Karolinska Universitetssjukhuset, Aleris samt BB Stockholm.

För att vård ska kunna bedrivas är sjukhusfastigheterna beroende av kontinuerlig leverans i obruten kedja av vital extern media som till exempel el, vatten, värme, kyla och fungerande IT-system. Ett avbrott i ett tekniskt försörjningssystem eller uteblivna leveranser kan få allvarliga konsekvenser för patientsäkerheten. För att kunna tillse att verksamheterna kan bedrivas säkert behöver kommunens ledningsnät vara robust och fungera även vid olika typer av samhällsstörningar.

Regionen genom Locum inkom till Danderyds kommun den 11 maj 2022 med en ansökan om planändring för vårdfastigheterna Sjukhuset 5 och 6. Bakgrunden till ansökan är regionens behov av utökad byggrätt då regionen har identifierat ett växande framtida behov av akutsjukvård i norra delen av regionen samt att den moderna sjukvården är mer utrymneskrävande och ställer nya krav på lokaler. Danderyds Kommunstyrelse beslutade den 13 juni 2022 att ta fram ett planprogram för Danderyds sjukhus och dess närområde. Planprogrammet var ute på samråd under våren 2023 och godkändes i kommunstyrelsen i januari 2024.

Danderyds kommun tar nu fram en ny detaljplan för Danderyds sjukhusområde i syfte att möjliggöra ytterligare långsiktig

<p>vårdutveckling av sjukhuset. Det är viktigt att Danderyds kommun framgent garanterar sjukhuset en trygg framtida vattenförsörjning.</p> <p>Sjukhusområdet ska inte belastas av dagvatten från kringliggande fastigheter.</p> <p>Hållbarhet och klimatpåverkan</p> <p>Klimatförändringar medför att till exempel värmeböljor, stormar och översvämningar kommer att inträffa allt oftare. Det är essentiellt att kommunaltekniska vatten och avloppssystem är dimensionerade för framtida väderleks-förhållanden. Det är viktigt att kommunen har beredskap om extra ordinära händelser inträffar samt för ökade krav på redundans och säkerhet.</p> <p>Då förorening av dricksvattnet på grund av översvämningar, ras och skred kan komma att öka i framtiden så bör kommunen ha en långsiktig handlingsplan för att kunna hantera detta.</p> <p>Kapacitet</p> <p>Vattenverk kan få kapacitetsbrist som leder till vattenbrist. Locum anser att det är viktigt att det finns en kommunal nödvattenplan för att hantera situationer med vattenbrist. Vattentjänstplanen får inte heller omöjliggöra regionens eventuella uttag av vatten på sjukhusfastigheterna.</p> <p>Säkerhet och beredskap</p> <p>Locum har idag ett mycket väl fungerande samarbete med Danderyds kommun för att säkerställa sjukhusets robusthet vad avser vattenförsörjningen. Utifrån ökad risk för ett försämrat säkerhetspolitiskt läge så är det viktigt att kommunen även framgent har en god beredskap för att kunna hantera dessa oförutsägbara situationer.</p> <p>Konsekvenser av samrådsförslaget</p> <p>Vattentjänstplanen föreslår en rad åtgärder för förstärkning av vatten och distributionsnätet. Förslaget innebär även att framtidssäkra funktionen av ledningssystemet genom att analysera driftdata, historiska uppgifter samt genomföra hydrauliska modelleringar för att understödja dimensionering och åtgärdsanalys.</p> <p>Vattentjänstplanen rekommenderar vidare att förnyelsen av spillvattensystemet ska fokusera på att minska problem med ovidkommande vatten, bräddning och driftstörningar. Förnyelseplanering genomförs enligt förslaget effektivast där det finns kända problem. För att diagnosticera ledningsnät kan inspektion planeras och genomföras för att identifiera ledningsavsnitt som bör prioriteras.</p> <p>Locum ställer sig positiv till ovanstående.</p> <p>För Region Stockholm genom Locum AB</p> <p>XX</p> <p>Direktör Affärstöd</p>

Svar Danderyds kommun:

Kapacitet

Vattenverk kan få kapacitetsbrist som leder till vattenbrist. Locum anser att det är viktigt att det finns en kommunal nödvattenplan för att hantera situationer med vattenbrist. Vattentjänstplanen får inte heller omöjliggöra regionens eventuella uttag av vatten på sjukhusfastigheterna.

Åtgärd D8 i vattentjänstplanen anger att kommunen ska ta fram en nödvattenplan. Ett förslag till nödvattenplan har tagits fram. Denna förväntas antas under hösten 2024.

Säkerhet och beredskap

Locum har idag ett mycket väl fungerande samarbete med Danderyds kommun för att säkerställa sjukhusets robusthet vad avser vattenförsörjningen. Utifrån ökad risk för ett försämrat säkerhetspolitiskt läge så är det viktigt att kommunen även framgent har en god beredskap för att kunna hantera dessa oförutsägbara situationer.

Danderyds kommun arbetar ständigt med kontinuitetsplanering för att ha en god beredskap vid oförutsägbara situationer och vill fortsätta den goda dialogen som kommunen har med regionen och Locum.

Hållbarhet och klimatpåverkan

Klimatförändringar medför att till exempel värmeböljor, stormar och översvämningar kommer att inträffa allt oftare. Det är essentiellt att kommunaltekniska vatten och avloppssystem är dimensionerade för framtida väderleksförhållanden. Det är viktigt att kommunen har beredskap om extra ordinära händelser inträffar samt för ökade krav på redundans och säkerhet.

Då förorening av dricksvattnet på grund av översvämningar, ras och skred kan komma att öka i framtiden så bör kommunen ha en långsiktig handlingsplan för att kunna hantera detta.

Danderyds kommun har antagit en klimatanpassningsplan med tillhörande strategi, KF 2022-10-17 §138 som redovisar kommunens arbete för att hantera klimatförändringar. Länsstyrelsen i Stockholm har tagit fram en riskhanteringsplan för översvämning i Stockholms län som identifierar vilka byggnader inom Danderyds sjukhus som kan komma att översvämmas vid skyfall och redovisar ett antal åtgärder för att förhindra eller minimera effekterna av en eventuell översvämning. Danderyds kommun har beaktat dessa åtgärder och tagit med dem klimatanpassningsarbetet.

<p>Region Stockholm</p>	<p>Yttrande över vattentjänstplan för Danderyds kommun</p> <p>Danderyds kommun har översänt rubricerad vattentjänstplan till Region Stockholm för yttrande.</p> <p>Om ärendet</p> <p>Syftet med vattentjänstplanen är att visa kommunens långsiktiga planering för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster. Med vattentjänster menas hantering av dricksvatten, spillvatten och dagvatten.</p> <p>Region Stockholm har anläggningar och fastigheter inom Danderyds kommun som kan påverkas av de ställningstaganden kommunen gör i sin vattentjänstplan. Bland annat återfinns Roslagsbanan inom kommunen som är beroende av ett gott klimatanpassningsarbete.</p> <p>Region Stockholms synpunkter</p> <p>Region Stockholm vill synliggöra vikten av att kommunen i samråd med Regionen fortsatt aktivt arbetar med klimatanpassning med hänsyn till Roslagsbanan. Det är viktigt att kommunen i sitt klimatanpassningsarbete exempelvis ser över hur hanteringen av dagvatten längs Roslagsbanan ska se ut på sikt.</p> <p>Region Stockholm Trafikförvaltningen</p> <p>XX, Gruppchef samhällsplanering</p>
	<p><i>Svar Danderyds kommun:</i></p> <p>Region Stockholm vill synliggöra vikten av att kommunen i samråd med Regionen fortsatt aktivt arbetar med klimatanpassning med hänsyn till Roslagsbanan. Det är viktigt att kommunen i sitt klimatanpassningsarbete exempelvis ser över hur hanteringen av dagvatten längs Roslagsbanan ska se ut på sikt.</p> <p><i>Danderyds kommun arbetar aktivt med klimatanpassning och ser fram emot fortsatt gott samarbete med regionen kring klimatanpassning av Roslagsbanans sträckning genom kommunen.</i></p>
<p>KOMMUNALA ORGAN</p>	
<p>Sollentuna kommun</p>	<p>Ämne: Referensnummer KS 2023/0268</p> <p>Hej!</p> <p>Sollentuna kommun tackar för inbjudan till samråd av ert förslag till vattentjänstplan för Danderyds kommun. Vi avstår dock från att ge ett formellt yttrande då vi inte ser att innehållet berör Sollentuna.</p> <p>Bra jobbat med planen, den var trevlig att läsa.</p>

Kommentar Sollentuna kommun	<i>Svar Danderyds kommun: Danderyd tackar för meddelande om att avstå från yttrande i ärendet.</i>
Solna stad	Ämne: Remissvar ärende KS 2023/0268 Hej, Solna stad avser inte yttra sig i Samråd för vattentjänstplan för Danderyds kommun Dnr: KS 2023/0268).
	<i>Svar Danderyds kommun: Danderyd tackar för meddelande om att avstå från yttrande i ärendet.</i>
Täby kommun	Dnr KS 2024/176-20 SAMRÅD OM FÖRSLAG TILL VATTENTJÄNSTPLAN, DANDERYDS KOMMUN, KS 2023/0268 Täby kommun har tagit del av Danderyds kommuns samrådsförslag till vattentjänstplan och lämnar följande synpunkter: <ul style="list-style-type: none"> • I samrådsförslaget, samt i tillhörande kunskapsunderlag, beskrivs att spillvattnet leds via Danderyds kommuns allmänna ledningar till Käppalas anläggning. Täby kommun vill framföra att större delen av Enebyberg avleds via Täbys kommuns allmänna ledningar till Käppalas anläggning. Täby kommun ställer sig därför mycket positiv till att förnyelseplaneringen adresserar frågan om ovidkommande vatten och att lämpliga åtgärder vidtas. • I samrådsförslaget, samt i tillhörande kunskapsunderlag, beskrivs att dagvattnet i kommunens norra delar till viss del avvattnas via Täby kommuns ledningsnät till recipient. Täby vill framföra att större delen av Enebyberg avleds via Täbys ledningsnät och ut i Täbys havsvikar. Täby kommun saknar förslag på åtgärder för rening av dagvattnet eftersom recipienten inte uppnår god ytvattenstatus. Täby kommun arbetar aktivt för att rena förorenat dagvatten och önskar inleda ett samarbete med Danderyds kommun för att tillsammans lösa de gemensamma dagvattenfrågorna.
	<i>Svar Danderyds kommun:</i> I samrådsförslaget, samt i tillhörande kunskapsunderlag, beskrivs att spillvattnet leds via Danderyds kommuns allmänna ledningar till Käppalas anläggning. Täby kommun vill framföra att större delen av Enebyberg avleds via Täbys kommuns allmänna ledningar till Käppalas anläggning. Täby kommun ställer sig därför mycket positiv

	<p>till att förnyelseplaneringen adresserar frågan om ovidkommande vatten och att lämpliga åtgärder vidtas.</p> <p><i>Kommunen noterar den positiva kommentaren om kommunens arbete med åtgärder för att minska ovidkommande vatten.</i></p> <p>I samrådsförslaget, samt i tillhörande kunskapsunderlag, beskrivs att dagvattnet i kommunens norra delar till viss del avvattnas via Täby kommuns ledningsnät till recipient. Täby vill framföra att större delen av Enebyberg avleds via Täbys ledningsnät och ut i Täbys havsvikar. Täby kommun saknar förslag på åtgärder för rening av dagvattnet eftersom recipienten inte uppnår god ytvattenstatus. Täby kommun arbetar aktivt för att rena förorenat dagvatten och önskar inleda ett samarbete med Danderyds kommun för att tillsammans lösa de gemensamma dagvattenfrågorna.</p> <p><i>För kommunens arbete för rening av dagvatten i kommungränsen, Täby/Enebyberg hänvisas till åtgärderna 5, 6, 12, 49 och 52 i kommunens vattenplan.</i></p> <p><i>Ett förtydligande om att kommunens strategiska arbete för rening av dagvatten återfinns i vattenplanen, dagvattenplanen och riktlinjer för dagvatten införs i vattentjänstplanen.</i></p> <p><i>Danderyds Kommun välkomnar start av dialog med Täby kommun för att lösa de gemensamma dagvattenfrågorna.</i></p>
<p>Käppala- förbundet</p>	<p>Hej, Käppalaförbundet har beretts tillfälle till yttrande om den föreslagna Vattentjänstplan 2024 för Danderyds kommun. Följande meningar bör skrivas om;</p> <p>Ny lydelse; Ombyggnaderna kommer att genomföras i olika huvuddelar. Inledande huvuddelen (HD0) innebar nya anläggningar för kolkälla metanol och polymerdosering och dessa är idrifttagna sedan våren 2024. Första huvuddelen (HD1) består ombyggnation av två reningslinjer. Den driftsättningen är planerad till juni 2028 när de nya utsläppskraven träder i kraft, i enlighet med Miljöprövningsdelegationens beslut daterat 2024-06-27.</p> <p>I övrigt har förbundet inga synpunkter, utan anser att vattentjänstplanen är komplett och heltäckande.</p> <p>Med vänlig hälsning,</p> <p>XX Tf Enhetschef Miljö och Kretslopp Käppalaförbundet</p>

Kommentar [RM1]: Ska vi göra en ny åtgärd i VTP? Täby har det i sin VTP.

	<p><i>Svar Danderyds kommun:</i></p> <p>Följande meningar bör skrivas om;</p> <p>Ny lydelse; Ombyggnaderna kommer att genomföras i olika huvuddelar. Inledande huvuddelen (HD0) innebar nya anläggningar för kolkälla metanol och polymerdosering och dessa är idrifttagna sedan våren 2024. Första huvuddelen (HD1) består ombyggnation av två reningslinjer. Den driftsättningen är planerad till juni 2028 när de nya utsläppskraven träder i kraft, i enlighet med Miljöprövningsdelegationens beslut daterat 2024-06-27. <i>Synpunkt noterad och kunskapsunderlag ändras enligt önskemål.</i></p>
<p>Norrvatten</p>	<p>Norrvattens ärendenummer NV 2024-167</p> <p>Samrådsförslag Vattentjänstplan för Danderyds kommun 2024 Nedan återfinns Norrvattens kommentarer på samrådsförslag till vattentjänstplan för Danderyds kommun samt därtill hörande kunskapsunderlag.</p> <p>Vattentjänstplanen, avsnitt 1 (sid. 3) I förslaget anges att ”Det kommunala ansvaret för vattentjänster utgår från 6 § vattentjänstlagen där det fastslås att kommunen är skyldig att anordna vattentjänster.”</p> <p>Kommunen har dock inte alltid en skyldighet. Skyldigheten gäller om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse.</p> <p>Vattentjänstplanen, avsnitt 1 (sid. 3) I förslaget står det ”I Danderyds kommun finns inte några omvandlingsområden kvar eller planer på nybyggnad som medför utökning av de geografiska gränserna.”</p> <p>Önskvärt med ett förtydligande angående vilka geografiska gränser som avses.</p> <p>Vattentjänstplanen, avsnitt 1 (sid. 3) I förslaget står det ”De vattentjänster som tillhandahålls av annan huvudman – Norrvatten och Käppalaförbundet – beskrivs i de delar som det behövs för att ge en överblick över alla allmänna vattentjänster inom kommunen”.</p> <p>Denna beskrivning kan skapa oklarhet kring ansvarsfördelningen mellan Norrvatten och kommunen. Den skrivning som finns i</p>

	<p>kunskapsunderlaget i avsnitt 3.1.1. är tydligare och en direkt hänvisning till detta avsnitt vore lämpligt.</p> <p>Vattentjänstplanen, avsnitt 1.3 (sid. 4) Bland gällande styrdokument bör Riktlinjer för hållbar vattenförbrukning (TN2019/0433) liksom Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län omnämnas.</p> <p>Norrvatten konstaterar även att nödvattenplan saknas bland angivna styrdokument.</p> <p>Vattentjänstplanen, avsnitt 3.1.3 (sid. 6) Angående arbete med informationsinsatser bör lyftas kommunens ansvar att informera allmänhet, verksamheter, näringsliv och föreningar om riktlinjerna för "hållbar vattenförbrukning och vid behov besluta om bevattningsförbud", (TN 2019/0433).</p> <p>Vattentjänstplanen, avsnitt 3.1.5 (sid. 6) Kapacitetsbrist i ordinarie produktionsanläggning (Görvälnverket), det vill säga när förbrukningen överstiger leveranskapaciteten, hanteras primärt med hjälp av riktlinjer för "hållbar vattenförbrukning och vid behov besluta om bevattningsförbud", (TN 2019/0433). I de fall det uppstår produktionsstörningar kan Norrvatten under en kortare period avhjälpa detta med reservvatten från egna grundvattenverk samt stödleveranser från Stockholm Vatten och Avfall. Nödvattenplan behövs för de fall då leverans av dricksvatten inte fungerar, exempelvis på grund av ledningsbrott eller kontaminering av distribuerat vatten. Som anges i Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län är det kommunerna som ansvarar för att säkerställa en aktuell och fungerande nödvattenplanering.</p> <p>Vattentjänstplanen, avsnitt 3.2 (sid. 7) Bland sammanställning av åtgärder som berör dricksvatten går det att läsa in att nedanstående inkluderas, men kan med fördel tydliggöras ytterligare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informationsinsatser rörande hållbar vattenanvändning (se kommentarer ovan) - Uppföljning av utläckage från distributionsnätet. - Eventuella åtgärder för att minska läckaget, som arbete med ledningsförnyelse. <p>Kunskapsunderlaget, avsnitt 1.2 (sid. 12) Här bör Riktlinjer för hållbar vattenförbrukning (TN2019/0433) liksom Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län omnämnas.</p> <p>Kunskapsunderlaget, avsnitt 3 (sid. 7-16) Det saknas information om distributionsnätets status (ålder, läckage, förnyelsebehov med mera).</p> <p>Kunskapsunderlaget, avsnitt 3.3.1.2 (sid. 12)</p>
--	---

	<p>Kompletera gärna med följande information (som med fördel kan ersätta befintlig text):</p> <p>Om något skulle inträffa som gör att Görvälnverket inte kan producera dricksvatten, kan Norrvatten leverera reservvatten från egna grundvattenverk eller via Stockholm Vatten och Avfalls distributionsnät. I Norrvattens distributionsnät finns sex grundvattenverk som kan ta vatten från de gamla grundvattentäkterna i Stockholmsåsen samt i Norrtälje. Vatten från grundvattenverken räcker under en begränsad tid. Norrvatten har ett samarbete med Stockholm Vatten och Avfall som innebär att verksamheterna vid behov kan överföra vatten till varandra från våra respektive vattenledningsnät. Norrvatten arbetar långsiktigt för att ytterligare förstärka reservvattenkapaciteten.</p> <p>I kunskapsunderlaget anges att ”Norrvatten har inte gjort en grundlig analys av hur skyfall kan påverka grundvattenreserverna för vattenproduktion.” Det är korrekt, men komplettera gärna med att ett sådant arbete påbörjats.</p> <p>Kunskapsunderlaget, avsnitt 3.2.2.5 (sid. 16) Angående beskrivning av orsak till vattenbrist och hur den bör hanteras så hänvisas till kommentar ovan för ”Vattentjänstplanen, avsnitt 3.1.5 (sid. 6)”.</p> <p>I tjänsten</p> <p>XX Avdelningschef Kvalitet och utveckling Kommunalförbundet Norrvatten</p>
	<p><i>Svar Danderyds kommun:</i></p> <p>Vattentjänstplanen, avsnitt 1 (sid. 3) I förslaget anges att ”Det kommunala ansvaret för vattentjänster utgår från 6 § vattentjänstlagen där det fastslås att kommunen är skyldig att anordna vattentjänster.”</p> <p>Kommunen har dock inte alltid en skyldighet. Skyldigheten gäller om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse. <i>Synpunkten noterad dock görs ingen korrigerig av vattentjänstplanen då det i princip gäller alla kommuninvånare.</i></p> <p>Vattentjänstplanen, avsnitt 1 (sid. 3) I förslaget står det ”I Danderyds kommun finns inte några omvandlingsområden kvar eller planer på nybyggnad som medför utökning av de geografiska gränserna.”</p>

Önskvärt med ett förtydligande angående vilka geografiska gränser som avses.

De geografiska gränser som avses är de beslutade verksamhetsområdena för vattentjänsterna. Texten förtydligas.

Vattentjänstplanen, avsnitt 1 (sid. 3)

I förslaget står det ”De vattentjänster som tillhandahålls av annan huvudman – Norrvatten och Käppalaförbundet – beskrivs i de delar som det behövs för att ge en överblick över alla allmänna vattentjänster inom kommunen”.

Denna beskrivning kan skapa oklarhet kring ansvarsfördelningen mellan Norrvatten och kommunen. Den skrivning som finns i kunskapsunderlaget i avsnitt 3.1.1. är tydligare och en direkt hänvisning till detta avsnitt vore lämpligt.

Text förtydligas.

Vattentjänstplanen, avsnitt 1.3 (sid. 4)

Bland gällande styrdokument bör Riktlinjer för hållbar vattenförbrukning (TN2019/0433) liksom Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län omnämnas.

Norrvatten konstaterar även att nödvattenplan saknas bland angivna styrdokument.

I detta stycke nämns endast styrdokument som är framtagna av kommunen. Dokument, Riktlinjer för hållbar vattenförbrukning (TN 2019/0433) och Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län är tillagda som underlag i kunskapsunderlaget.

Åtgärd D8 i vattentjänstplanen anger att kommunen ska ta fram en nödvattenplan. Ett förslag till nödvattenplan har tagits fram. Denna förväntas antas under hösten 2024.

Vattentjänstplanen, avsnitt 3.1.3 (sid. 6)

Angående arbete med informationsinsatser bör lyftas kommunens ansvar att informera allmänhet, verksamheter, näringsliv och föreningar om riktlinjerna för ”hållbar vattenförbrukning och vid behov besluta om bevattningsförbud”, (TN 2019/0433).

Kapitel 3.1.3 och åtgärd D5 är kompletterad med informationsinsats rörande hållbar vattenförbrukning. I Danderyds kommuns strategi för klimatanpassning finns också en åtgärd för att säkerställa en hållbar vattenförbrukning.

Vattentjänstplanen, avsnitt 3.1.5 (sid. 6)

Kapacitetsbrist i ordinarie produktanläggning (Görvålverket), det vill säga när förbrukningen överstiger leveranskapaciteten, hanteras primärt med hjälp av riktlinjer för ”hållbar vattenförbrukning och vid behov besluta om bevattningsförbud”, (TN 2019/0433). I de fall det uppstår produktionsstörningar kan Norrvatten under en kortare period

avhjälpa detta med reservvatten från egna grundvattenverk samt stödleveranser från Stockholm Vatten och Avfall. Nödvattenplan behövs för de fall då leverans av dricksvatten inte fungerar, exempelvis på grund av ledningsbrott eller kontaminering av distribuerat vatten. Som anges i Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län är det kommunerna som ansvarar för att säkerställa en aktuell och fungerande nödvattenplanering.

Denna synpunkt passar bättre in i kunskapsunderlaget där denna text är tillagd under kapitel 3.2.2.5.

Vattentjänstplanen, avsnitt 3.2 (sid. 7)

Bland sammanställning av åtgärder som berör dricksvatten går det all läsa in att nedanstående inkluderas, men kan med fördel tydliggöras ytterligare:

- Informationsinsatser rörande hållbar vattenanvändning (se kommentarer ovan)
- Uppföljning av utläckage från distributionsnätet.
- Eventuella åtgärder för att minska läckaget, som arbete med ledningsförnyelse.

Åtgärd D5 är kompletterad med informationsinsats rörande hållbar vattenförbrukning.

Kunskapsunderlaget, avsnitt 1.2 (sid. 12)

Här bör Riktlinjer för hållbar vattenförbrukning (TN2019/0433) liksom Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län omnämnas.

Dessa dokument är tillagda i listan över underlag.

Kunskapsunderlaget, avsnitt 3 (sid. 7-16)

Det saknas information om distributionsnätets status (ålder, läckage, förnyelsebehov med mera).

Synpunkt noterad men föranleder ingen ändring av kunskapsunderlaget.

Kunskapsunderlaget, avsnitt 3.3.1.2 (sid. 12)

Komplettera gärna med följande information (som med fördel kan ersätta befintlig text):

Om något skulle inträffa som gör att Görvälnverket inte kan producera dricksvatten, kan Norrvatten leverera reservvatten från egna grundvattenverk eller via Stockholm Vatten och Avfalls distributionsnät. I Norrvattens distributionsnät finns sex grundvattenverk som kan ta vatten från de gamla grundvattentäkterna i Stockholmsåsen samt i Norrtälje. Vatten från grundvattenverken räcker under en begränsad tid. Norrvatten har ett samarbete med Stockholm Vatten och Avfall som innebär att verksamheterna vid behov kan överföra vatten till varandra från våra respektive vattenledningsnät. Norrvatten arbetar långsiktigt för att ytterligare förstärka reservvattenkapaciteten.

Synpunkt noterad men föranleder ingen ändring av kunskapsunderlaget.

	<p>I kunskapsunderlaget anges att "Norrvatten har inte gjort en grundlig analys av hur skyfall kan påverka grundvattenreserverna för vattenproduktion." Det är korrekt, men komplettera gärna med att ett sådant arbete påbörjats. <i>Synpunkt noterad men föranleder ingen ändring av kunskapsunderlaget.</i></p> <p>Kunskapsunderlaget, avsnitt 3.2.2.5 (sid. 16) Angående beskrivning av orsak till vattenbrist och hur den bör hanteras så hänvisas till kommentar ovan för "Vattentjänstplanen, avsnitt 3.1.5 (sid. 6)". <i>Synpunkt noterad, förslag till text ovan till vattentjänstplan om kapacitetsbrist har lagts till i kunskapsunderlaget.</i></p> <p>I tjänsten</p> <p>XX XX Avdelningschef Kvalitet och utveckling Kommunalförbundet Norrvatten</p>
NÄMNDER OCH BOLAG	
Tekniska nämnden	<p>TN 2024-05-21 §65 Yttrande gällande samråd av vattentjänstplan för Danderyds kommun (TN 2023/0216)</p> <p>Bakgrund Den 1 januari 2023 förändrades lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Ett resultat av denna förändring är att Danderyds kommun behöver ta fram en vattentjänstplan. Den ska beskriva vilka åtgärder som ska vidtas för att den kommunala VA-anläggningen skall fungera vid skyfall samt beskriva hur kommunen ska tillhandahålla vattentjänster i framtiden. Förslaget till vattentjänstplan har nu skickats på remiss till berörda parter.</p> <p>Bedömning Förslaget till vattentjänstplan består av två delar. Ett styrdokument och ett kunskapsdokument. Synpunkterna och kommentarerna delas därför upp på de två aktuella dokumenten</p> <p>Styrdokument 3.1.6 Enskilda brunnar med åtgärd D10 Åtgärden syftar till att kommunen ska inhämta nödvändig information om enskilda brunnars användning och status för att få kunskap om vilka brunnar som har eller kan användas till vattenuttag för dricksvatten eller annan användning. Denna åtgärd är i princip omöjlig</p>

	<p>att genomföra. Det kommer att krävas orimligt stora resurser för att inventera, kontrollera och vidmakthålla denna beredskap. Vatten är ett livsmedel och det vatten som kommunen tillhandahåller måste hålla en livsmedelskvalitet. Det kan inte kommunen inom rimliga åtaganden göra. Tekniska nämnden avfärdar detta förslag.</p> <p>4.2 Spillvattenhantering Tekniska nämnden vill förtydliga att det finns många orsaker till ovidkommande vatten i spillvattennätet. Felkopplade serviser är en orsak, grundvatteninträngning i otäta ledningar är en av flera andra.</p> <p>5. Dagvatten Ett förtydligande om vilken del av kommunen som ansvarar för vad i dagvattensammanhang är nödvändigt. VA-verksamheten ansvarar förenklat för avledning via dagvattenledningar upp till ett 30-årsregn. Vid större nederbördsmängder, som hela lagstiftningen bygger på, är yttlig avledning det enda alternativet och då är det skattefinansierad verksamhet som bär ansvaret. Det är också därför frågan med instängda områden är så komplicerad att lösa. I och med att problematiken med instängda områden är så aktuell i Danderyds kommun och påverkar exploatering och funktion på VA-försörjningen vore det lämpligt att det belystes i dokumentet.</p> <p>Kunskapsunderlag I kunskapsunderlaget berättas att Danderyds kommun har fyra anslutningspunkter till Norrvattens nät. Kommunen har betydligt fler. I kunskapsunderlaget tas frågan om privata brunnar upp med aspekten att de skulle fungera som reservvatten. Det är inte en genomförbar åtgärd och förvaltningen önskar att det utgår från dokumentet. När det gäller spillvatten vill tekniska nämnden förtydliga att det finns enskilda avlopp i kommunen även om de inte är många. VA-verksamheten har 16 spillvattenpumpstationer och inget annat. Dagvattenansvaret behöver förtydligas i kunskapsunderlaget. Vilka volymer som avleds via ledningar och vilka som kräver yttlig avrinning behöver belysas. Vidare är inte serviser den enda orsaken till ovidkommande vatten. Slutligen önskar nämnden klargöra att spillvattenledningssystemet inte är digitaliserat utan fortfarande väldigt analogt. Däremot är all information om systemet digitaliserat.</p> <p>Robert Nibelius (M) Tekniska nämndens ordförande</p>
Kommentar	<i>Svar Danderyds kommun</i>
Tekniska nämnden	<p>Vattentjänstplanen: 3.1.6 Enskilda brunnar med åtgärd D10 Åtgärden syftar till att kommunen ska inhämta nödvändig information om enskilda brunnars användning och status för att få kunskap om vilka brunnar som har eller kan användas till vattenuttag för dricksvatten eller annan användning. Denna åtgärd är i princip omöjlig</p>

att genomföra. Det kommer att krävas orimligt stora resurser för att inventera, kontrollera och vidmakthålla denna beredskap. Vatten är ett livsmedel och det vatten som kommunen tillhandahåller måste hålla en livsmedelskvalitet. Det kan inte kommunen inom rimliga åtaganden göra. Tekniska nämnden avfärdar detta förslag.

Åtgärden tas bort i Vattentjänstplan och beskrivning av åtgärden tas bort i tillhörande kunskapsunderlag.

4.2 Spillvattenhantering

Tekniska nämnden vill förtydliga att det finns många orsaker till ovidkommande vatten i spillvattennätet. Felkopplade serviser är en orsak, grundvatteninträngning i otäta ledningar är en av flera andra.

Synpunkt noterad och text i kapitel 4.2 är kompletterad.

5. Dagvatten

Ett förtydligande om vilken del av kommunen som ansvarar för vad i dagvattensammanhang är nödvändigt. VA-verksamheten ansvarar förenklat för avledning via dagvattenledningar upp till ett 30-årsregn. Vid större nederbörds mängder, som hela lagstiftningen bygger på, är yttlig avledning det enda alternativet och då är det skattefinansierad verksamhet som bär ansvaret. Det är också därför frågan med instängda områden är så komplicerad att lösa. I och med att problematiken med instängda områden är så aktuell i Danderyds kommun och påverkar exploatering och funktion på VA-försörjningen vore det lämpligt att det belystes i dokumentet.

Text korrigeras med denna information. Notera dock att vid beslut av vattenplanen, dagvattenplanen och riktlinjer för dagvatten i kommunfullmäktige 2022-03-14 togs en ansvarsmatris fram för att förtydliga detta, [Ansvarsmatris för dagvatten i Danderyds kommun.docx](#)

Kunskapsunderlag:

I kunskapsunderlaget berättas att Danderyds kommun har fyra anslutningspunkter till Norrvattens nät. Kommunen har betydligt fler.

Text korrigeras med denna information.

I kunskapsunderlaget tas frågan om privata brunnar upp med aspekten att de skulle fungera som reservvatten. Det är inte en genomförbar åtgärd och förvaltningen önskar att det utgår från dokumentet.

Stycket tas bort i kunskapsunderlaget.

När det gäller spillvatten vill tekniska nämnden förtydliga att det finns enskilda avlopp i kommunen även om de inte är många.

	<p><i>Text korrigeras med, "Med undantag från ett fåtal bad-, dusch- och tvättvattenanläggningar (BDT) på Tranholmen finns det inga enskilda avloppsanläggningar i kommunen."</i></p> <p>VA-verksamheten har 16 spillvattenpumpstationer och inget annat.</p> <p><i>Kommunen har 17 spillvattenpumpstationer, 16 ägs av VA-verksamheten 1 ägs av fastighetsavdelningen. Samtliga driftas av VA-avdelningen.</i></p> <p>Dagvattenansvaret behöver förtydligas i kunskapsunderlaget. Vilka volymer som avleds via ledningar och vilka som kräver ytlig avrinning behöver belysas.</p> <p><i>Text kompletterad i kunskapsunderlag.</i></p> <p>Vidare är inte serviser den enda orsaken till ovidkommande vatten.</p> <p><i>Åtgärdas inte då det står i kunskapsunderlaget" Det uppstår främst genom att grundvatten läcker in i otäta spillvattenledningar eller felkopplingar där dagvattenledningar är kopplade till spillvattenledningar."</i></p> <p>Slutligen önskar nämnden klargöra att spillvattenledningssystemet inte är digitaliserat utan fortfarande väldigt analogt. Däremot är all information om systemet digitaliserat.</p> <p><i>Texten ändrad.</i></p>
<p>Miljö- och stadsbyggnadsnämnden</p>	<p>§77 2024-06-11 Yttrande gällande samråd av vattentjänstplan för Danderyds kommun (MSN 2024/62)</p> <p>Bakgrund Yttrande gällande samråd av vattentjänstplan för Danderyds kommun Bakgrund Kommunstyrelsen beslutade den 22 april 2024 (§ 72) att genomföra samråd för förslag till vattentjänstplan för Danderyds kommun, med tillhörande kunskapsunderlag. Svarstid är till och med den 15 augusti 2024.</p> <p>Bedömning Miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedömer att den remitterade vattentjänstplanen på ett tydligt sätt ramar in behov och åtgärder för dricksvatten samt dag- och spillvatten. Nämnden bedömer dock att kunskapsunderlaget kan kompletteras i vissa delar. Nedan redogörs närmare för behovet att uppdatera kunskapsunderlaget i fråga om kris- och krigsberedskap.</p> <p>Bedömning utifrån dricksvattenkontroll och miljö- och hälsoskydd</p>

	<p>Kunskapsunderlaget bör kompletteras med mer direkt information om krisberedskap samt när en nödvattenplan planeras. Själva vattentjänstplanen innehåller mer beskrivningar och tydlig tabell över när exempelvis när en nödvattenplan planeras. Ett kunskapsunderlag ska ge underlag till själva vattentjänstplanen och inte tvärtom. Därmed behöver kunskapsunderlaget uppdateras i fråga om kris- och krigsberedskap.</p> <p>Lämpligen innehåller vattentjänstplanen även ett eget sammanfattande kapitel om kris- och krigsberedskap.</p> <p>Information om Käppalaförbundets miljödom ska uppdateras med uppgift om aktuellt målnummer och när domen meddelades, nu anges ”verksamhetstillstånd”, på sidan 9 vattentjänstplanen.</p> <p>Under dricksvattenavsnittet i kunskapsunderlag bör information om PFAS (<i>Per- och polyfluorerade alkylsubstanter (PFAS) är ett samlingsnamn för en stor grupp ämnen, varav PFOS och PFOA är vanligast</i>) i dricksvatten, utifrån dricksvattensituationen i det kommunala dricksvattnet, läggas till. I Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2022:12) om dricksvatten finns gränsvärden för PFAS och detta bör belysas i underlaget. Då problematiken kring PFAS i dricksvatten är på agendan nationellt bedömer nämnden att kunskapsunderlaget bör beskriva detta närmare.</p> <p>På sida 19 i kunskapsunderlaget framgår att det inte finns några enskilda avlopp inom Danderyds kommun utan all spillvattenhantering sker inom kommunens verksamhet. Kunskapsunderlaget kan revideras med följande:</p> <p>”Med undantag från ett fåtal bad-, dusch- och tvättvattenanläggningar (BDT) på Tranholmen finns det inga enskilda avloppsanläggningar i kommunen.</p> <p>” Under avsnitt 5.2.5 kan begreppet ”förorenade områden” användas i texten. Detta då det inte enbart mark som kan vara förorenad. Nämnden anser att kunskapsunderlaget bör kompletteras med en karta över de riskklassade förorenade områdena och kommunens pumpstationer. Textavsnittet kan då redogöra för eventuella konfliktpunkter.</p> <p>Bedömning utifrån planperspektiv</p> <p>Miljö- och stadsbyggnadsnämnden önskar att dagvattenåtgärd DV11 och DV12 förtydligas, så att de enbart gäller vid ny planläggning. Så som åtgärderna formulerats i remissversionen kan de tolkas som att de även omfattar ändring av detaljplan, vilket inte är fallet. Skyfallsåtgärder prövas för varje enskild ändringsplan och utreds i de fall det bedöms lämpligt.</p> <p>För miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Claës Breitholtz Miljö- och stadsbyggnadsnämndens ordförande</p>
<p>Kommentar Miljö- och stadsbyggnadsnämnden</p>	<p><i>Svar Danderyds kommun</i></p> <p>Kunskapsunderlaget bör kompletteras med mer direkt information om krisberedskap samt när en nödvattenplan planeras. Själva vattentjänstplanen innehåller mer beskrivningar och tydlig tabell över</p>

när exempelvis när en nödvattenplan planeras. Ett kunskapsunderlag ska ge underlag till själva vattentjänstplanen och inte tvärtom. Därmed behöver kunskapsunderlaget uppdateras i fråga om kris- och krigsberedskap.

Kunskapsunderlaget är ett tidlöst dokument som ska hålla under en längre tid, därför är inte åtgärder tidsatta i detta dokument. När det gäller kris- och krigsberedskap samlas all information om detta inom kontinuitetsplaneringen. Detta är avstämt med trygg och säkerhetsavdelningen på Danderyds kommun.

Information om Käppalaförbundets miljödom ska uppdateras med uppgift om aktuellt målnummer och när domen meddelades, nu anges "verksamhetstillstånd", på sidan 9 vattentjänstplanen.

Text uppdaterad med korrekt information.

Under dricksvattenavsnittet i kunskapsunderlag bör information om PFAS (*Per- och polyfluorerade alkylsubstanser (PFAS) är ett samlingsnamn för en stor grupp ämnen, varav PFOS och PFOA är vanligast*) i dricksvatten, utifrån dricksvattensituationen i det kommunala dricksvattnet, läggas till. I Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2022:12) om dricksvatten finns gränsvärden för PFAS och detta bör belysas i underlaget. Då problematiken kring PFAS i dricksvatten är på agendan nationellt bedömer nämnden att kunskapsunderlaget bör beskriva detta närmare.

Text om PFAS tillagd i kunskapsunderlaget.

"Under avsnitt 5.2.5 kan begreppet "förorenade områden" användas i texten. Detta då det inte enbart mark som kan vara förorenad. Nämnden anser att kunskapsunderlaget bör kompletteras med en karta över de riskklassade förorenade områdena och kommunens pumpstationer. Textavsnittet kan då redogöra för eventuella konfliktpunkter.

Text korrigerad och karta över förorenade områden läggs till eventuellt tillsammans med pumpstationer. Åtgärd DV28 kompletteras med att utredning ska göras för om det finns dag- och spillvattenledningar i anslutning till pumpstationer som är lokaliserade i förorenade områden för att identifiera eventuell risk för spridning av föroreningar.

Bedömning utifrån planperspektiv

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden önskar att dagvattenåtgärd DV11 och DV12 förtydligas, så att de enbart gäller vid ny planläggning. Så som åtgärderna formulerats i remissversionen kan de tolkas som att de även omfattar ändring av detaljplan, vilket inte är fallet.

Skyfallsåtgärder prövas för varje enskild ändringsplan och utreds i de

	<p>fall det bedöms lämpligt.</p> <p><i>Text förtydligas så att det framgår att det gäller vid nya planer.</i></p>
ORGANISATIONER OCH INTRESSEFÖRENINGAR	
Danderyds Villaägareförening	<p>Samråd för vattentjänstplan för Danderyds kommun. KS 2023/0268</p> <p>Danderyds Villaägareförening har inte fått förslaget på remiss men yttrat sig över tidigare, nu ersatt förslag från 2021, antaget 2022-05-30 (§92), se www.villaagarna.se/danderyd under vad händer i föreningen 2021. Våra synpunkter kvarstår.</p> <p>Förslaget är tekniskt och verkar ambitiöst. Förhoppningsvis kommer det att fungera i praktiken.</p> <p>Vi skulle här vilja ta upp frågor om förtätning, som endast nämns i förbigående i utredningen: Tidigare har man förordat LOD (lokalt omhändertagande av dagvatten). I och med förtätning tas mer tomtyta i anspråk av byggnader, stenläggning, trädäck, swimmingpools, parkeringsytor och dylikt. Detta gör att mindre yta blir tillgänglig för LOD. Samtidigt riskerar träd, som ju upptar stora mängder av vatten, att försvinna. Vilka är effekterna av detta?</p> <p>Översvämningsrisker har nämnts ett flertal gånger. Hur varna och larma om översvämmade viadukter, som ju är en allvarlig risk för drunkning i bilar, som riskerar att fastna i en sådan viadukt. Detta gäller speciellt den nya järnvägsviadukten vid Enebybergs station.</p> <p>Hur rent (eller hur smutsigt) är dagvattnet från dagvattenledningarna när de når ut i naturen (våra vattendrag eller våtmarker? Genom att ta bort kantstenar längs vägar och GC-banor avleds visst vatten från brunnarna, men infiltreras orenat i kringliggande grönytor i stället. Vi tänker då på metaller, asbest etc.</p> <p>Vi följer ärendet med intresse.</p> <p>Danderyd, den 13 augusti 2024</p> <p>Danderyds Villaägareförening/XX, ordförande</p>
	<i>Svar Danderyds kommun</i>

Samråd för vattentjänstplan för Danderyds kommun. KS 2023/0268

Danderyds Villaägareförening har inte fått förslaget på remiss men yttrat sig över tidigare, nu ersatt förslag från 2021, antaget 2022-05-30 (§92), se www.villaagarna.se/danderyd under vad händer i föreningen 2021. Våra synpunkter kvarstår.

Förslaget är tekniskt och verkar ambitiöst. Förhoppningsvis kommer det att fungera i praktiken. Vi skulle här vilja ta upp frågor om förtätning, som endast nämns i förbigående i utredningen: Tidigare har man förordat LOD (lokalt omhändertagande av dagvatten). I och med förtätning tas mer tomtyta i anspråk av byggnader, stenläggning, trädäck, swimmingpooler, parkeringsytor och dylikt. Detta gör att mindre yta blir tillgänglig för LOD. Samtidigt riskerar träd, som ju upptar stora mängder av vatten, att försvinna. Vilka är effekterna av detta?

Förtätning och förändring av naturliga miljöer kan påverka ekosystemtjänster negativt. Vattentjänstplanen och Klimatanpassningsplan med tillhörande strategi belyser detta på övergripande nivå, dock är det inte möjligt att på detaljnivå beskriva effekter då alltför många osäkerheter finns kring eventuell framtida bebyggelse och vädereffekter på lokal nivå. Hållbar dagvattenhantering förordas vid bygglov och planläggning.

Översvämningsrisker har nämnts ett flertal gånger. Hur varna och larma om översvämmade viadukter, som ju är en allvarlig risk för drunkning i bilar, som riskerar att fastna i en sådan viadukt. Detta gäller speciellt den nya järnvägsviadukten vid Enebybergs station. *Vid akuta skyfall finns beredskap hos räddningstjänst och samhällsutvecklingsförvaltningen för akuta insatser och även hanterar kommunikation. Dessa akuta insatser återfinns inte i vattentjänstplanen som har ett mer långsiktigt perspektiv. I vattentjänstplanen finns dock åtgärder för att se över och förbättra övervakningssystem som ska varna för bräddning och andra systemfel (DV15) vilket har relevans för framförda synpunkter.*

Hur rent (eller hur smutsigt) är dagvattnet från dagvattenledningarna när de når ut i naturen (våra vattendrag eller våtmarker? Genom att ta bort kantstenar längs vägar och GC-banor avleds visst vatten från brunnarna, men infiltreras orenat i kringliggande grönytor i stället. Vi tänker då på metaller, asbest, etc.

Kommunens strategiska arbete för rening av dagvatten återfinns i vattenplanen, dagvattenplanen och riktlinjer för dagvatten.

Vi följer ärendet med intresse.

Danderyd, den 13 augusti 2024

Danderyds Villaägareförening/XX, ordförande

Danderyds kommun

**Medverkande i arbetet med
samrådsredogörelsen**

Ruth Meyer, energi- och klimatstrateg (projektledare)
Jonas Qvarfordt, miljösamordnare